

Тема 2.

- (P) -

Автомобільний транспорт, рухомий склад і основні параметри.

- ① Автомобільний транспорт, рухомий склад і основні параметри.
- ② Область раціонального використання в сфері народного господарства.
- ③ Автомобільні дороги: визначення, групи споруд, основні конструктивні елементи.

① Автомобільний транспорт, рухомий склад і основні параметри.

Автомобільний тр-т в Україні набуває все більшого значення. Особливо він зручний при перевезенні вантажів на короткі відстані, при доставці їх до залізничних станцій, портів і причалів, в обслуговуванні місцевого і с.г. вантажової. На нього приходить близько 80% об'єму перевезень вантажів і 90% пасажирів всіх видів транспорту.

Перевагами автомобільного тр-ту [4-5] є:

- 1) незначна залежність від пори року, часу доби, погодних умов;
- 2) висока швидкість доставки вантажів і пасажирів;
- 3) можливість перевезення практично будь-яких вантажів;

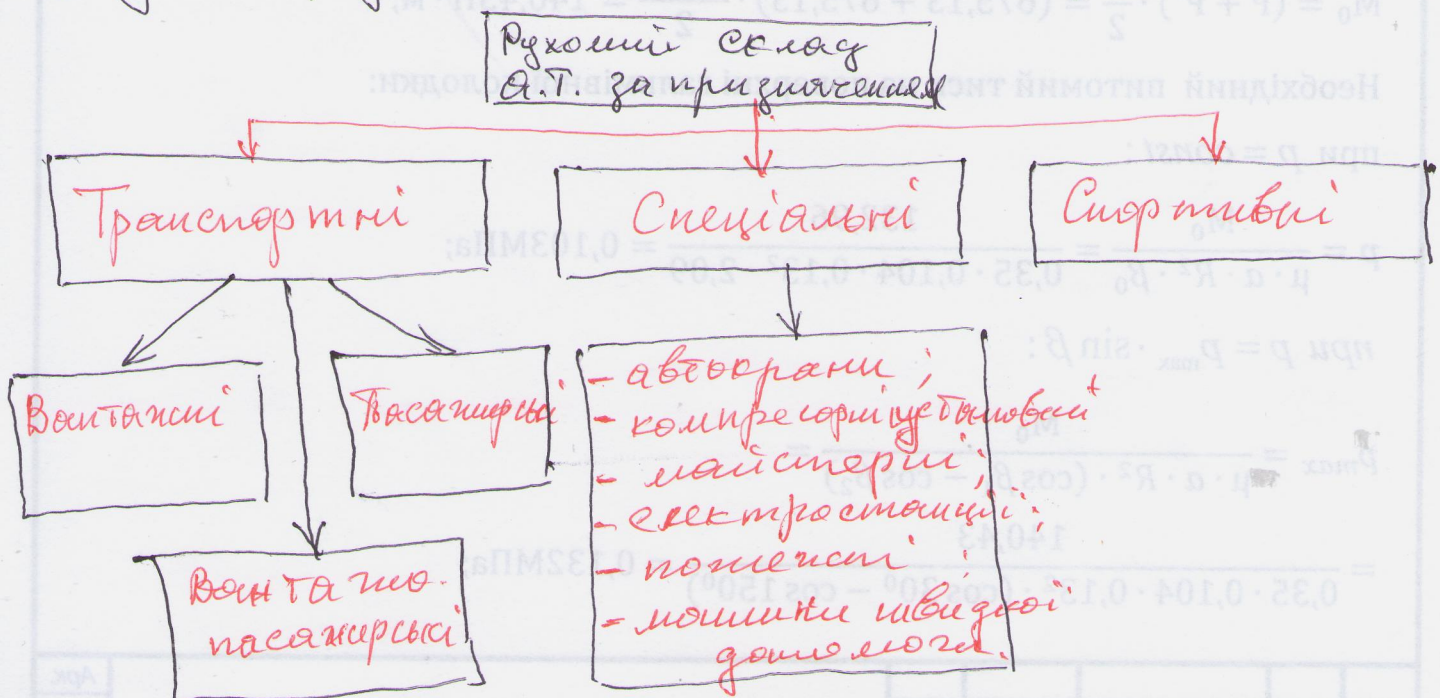

- 4) висока надійність транспортного обслуговування;
- 5) висока мобільність;
- 6) високий рівень збереження вантажів при перевезенні;
- 7) організація перевезень згідно принципу "від дверей до дверей".

Недоліками автомобільного транспорту є:

- 1) висока собівартість перевезень на великі відстані;
- 2) значна питомі енергоємність перевезень;
- 3) шкідливий вплив на навколишнє середовище;
- 4) великий рівень кількості ДТП.

Рухомий склад склад автомобільного транспорту за призначенням поділяється згідно представленої схеми:

-(3)-

Вантажні транспортні засоби класифікуються за номінальною вантажопідйемністю [6]:

- 1) особливо малі - 0,5 т (на базі легкових автомоб.);
- 2) малі - 0,5 - 2,0 т;
- 3) великі - 5 ÷ 15 т;
- 4) особливо великі - 15 т і більше.

Тягач, об'єднаний з каміонною - автомобіль. Вантажопідйемність автомобіля складається з вантажопідйемності тягача і причіпного складу. Вантажні автомобілі (автомобілі) поділяються за типом кузова:

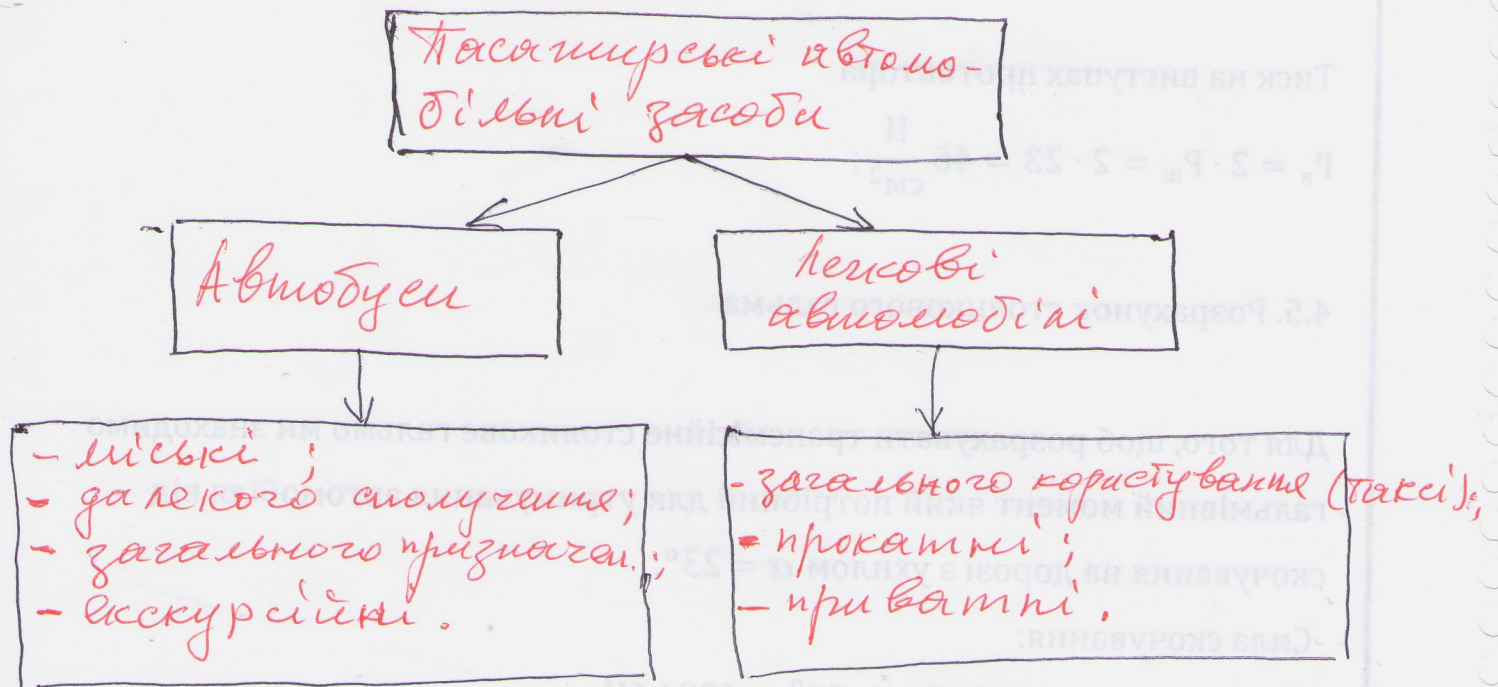
- 1) універсальні - багатопільового призначення;
- 2) спеціалізовані - самоскиди, фургони, контейнерні, напів-, цементні і автомобільні вози і т.д.

Для складних умов роботи автомобілі поділяють по їх прохідності:

- 1) дорожні (з нормальною, підвищеною і високою прохідністю);
- 2) позадорожні (кар'єрні, лісові).

Гасаревські автомобільні транспортні засоби поділяються згідно наступної схеми:

Основні техніко-експлуатаційні характеристики автомобіля:

- 1) місткість (число пасажирів);
- 2) ваготноїд'ємність (т), тип кузова;
- 3) максимальна конструктивна швидкість (км/год);
- 4) потужність двигуна (кВт, кін. сил);
- 5) число ведучих осей (мостів);
- 6) повне і максимальне навантаження на дорогу від осей автомобіля;
- 7) габарити (довжина, ширина, висота).

Автобуси за конструктивною схемою поділяються на:

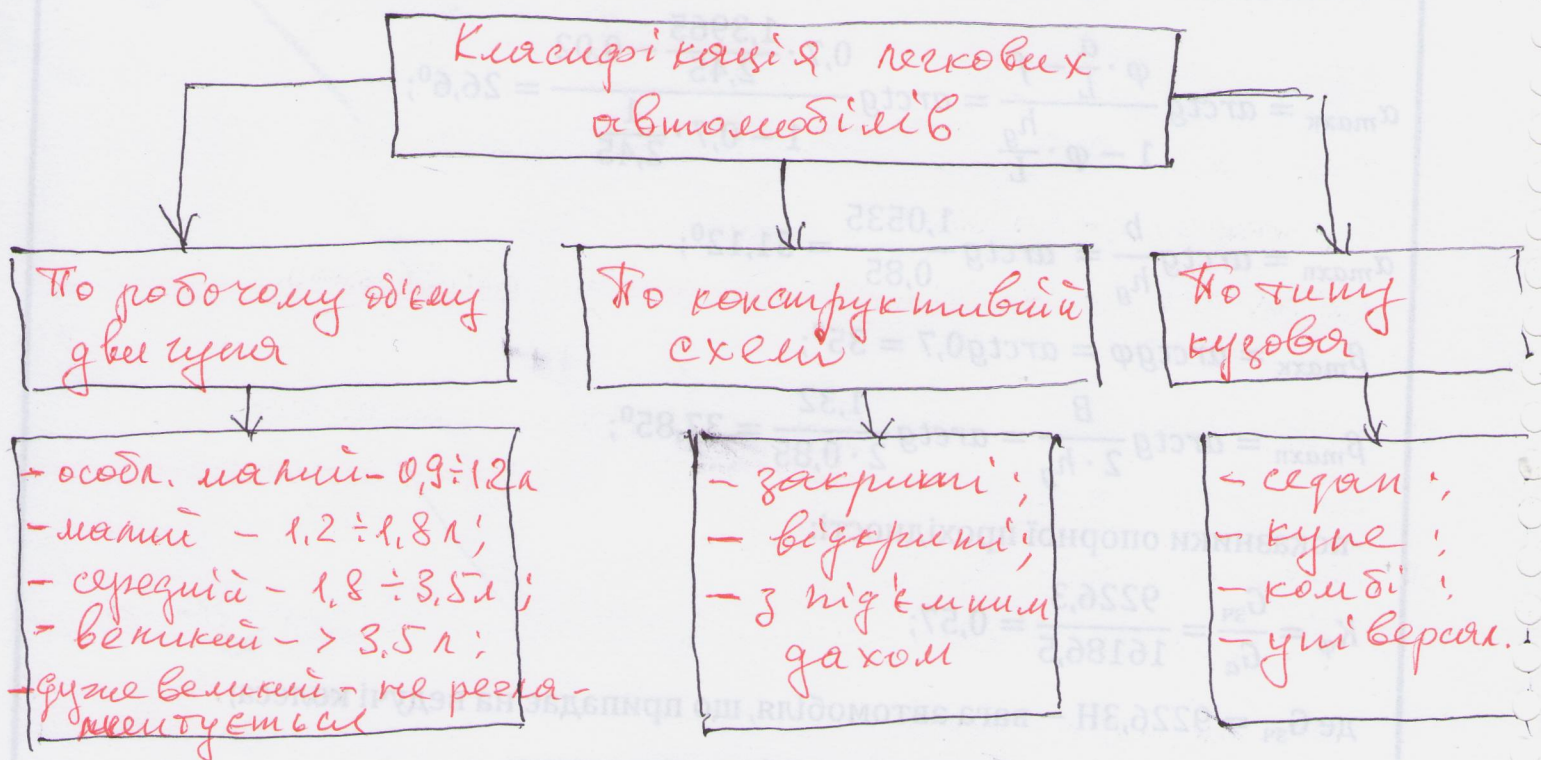
- 1) одинокі;
- 2) зчленовані;
- 3) автобусні поїзди.
  - автобуси з причіпом;
  - півтора і двоповерхові автобуси.

Автомобілі за кількістю пасажирських
позілеють на :

- 1) особливо малі - до 10 місць ;
- 2) малі - $10 \div 35$ місць ;
- 3) середні - $35 \div 60$ місць ;
- 4) великі - $60 \div 100$ місць ;
- 5) особливо великі - більше 100 місць .

Класифікацію легкових автомобілів можна
представити наступною схемою :

Т. згідно нами розглянуті загальні питання
автомобільного транспорту, рухомого складу
і його основні параметри.

②. Область раціонального використання А.Т.
в сфері народного господарства.

Розвиток А.Т. рухається швидкими темпами.

Розвиток ринкових відносин і науково-технічного прогресу піднімає нові проблеми відносно організації перевезень, структурних перетворень і технологічної політики на автомобілях.

На ринку транспортних послуг домінуючою є **проблема швидкості перевезень вантажів і пасажирів**. Одним із шляхів розв'язання цієї проблеми є підвищення швидкості руху.

Вибір раціональних швидкостей залежить від вантажу, типу автомобіля, категорії дороги, природних умов, професіоналізму водія.

Тепер є проблема регулярності перевезень. Вона потребує створення безперервного транспортування вантажів і пасажирів **за принципом логістичної системи (логістики)**, основною вимогою якої є **задоволення сучасних потреб в транспортній галузі**.

В ринкових умовах розширюється сфера використання автомобільного транспорту. Особливу увагу набувають надієми: **безпечі руху, автоматизації управління рухом; використанні нових видів палива [7]**

③. Автомобільні дороги: визначення, групи споруд, основні конструктивні елементи.

Автомобільна дорога є частиною транспортної системи, яка складається із трьох головних елементів (схема).

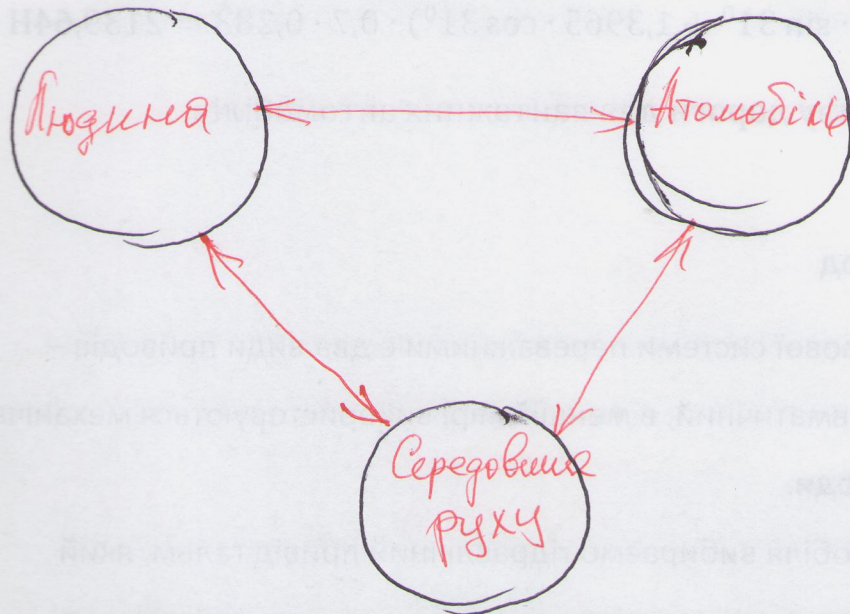

Рис. Складові транспортної системи.

Автомобільна дорога — комплекс інженерних споруд, обладнання і пристроїв, які забезпечують незалежно від пори року, доби і погодних умов, можливість безперервного, ~~комфортного~~ безаварійного і комфортного руху автомобілів з розрахунковими навантаженнями і швидкостями руху.

Інженерні споруди, що формують автомобільну дорогу називаються **дорожніми спорудами**.

- 4) споруди дорожньо-експлуатаційної служби;
- 5) споруди автотранспортної служби;
- 6) споруди інструментів для організації дорожнього руху;
- 7) споруди служби ДАІ;
- 8) споруди архітектурно-естетичного призначення.

У загальному змісті Тем 2, напевно підкреслити, що автомобільний транспорт займає вагому частину серед інших видів транспорту і має раціональну область використання. Також розглянути основні поняття, що характеризують автомобільні дороги.

Дорожні споруди класифікують за признаками їх призначення і поділяють на дві основні групи [7]:

а) основні - призначені для процесу транспортних потоків;

б) допоміжні - призначені для забезпечення роботи основних споруд, а також автомобілів, водіїв і пасажирів.

До основних споруд відносять земельне покриття, проїзну частину, обочини, естакади, шляхопроводи.

Земельне покриття - частина місцевості на якій розташована дорога. В межах земельного покриття розміщують проїзну частину і обочини.

Шляхопровід - споруда мостового типу, яка встановлюється для перетину автомобільних доріг, залізничних доріг або вулиць на різних рівнях.

Естакада - споруда мостового типу, побудована взалін високого насипу.

До допоміжних споруд відносять:

- 1) водовідводи - канави, кювети, лотки, дренажі;
- 2) водопропускні - труби і мости;
- 3) захисні - підпирні стінки, протиопозневі пристрої, заперіж, мопети, снігозатримувальні споруди;

Зміст для самоконтролю по темі 2

1. Вкажіть переваги автомобільного тр-ту.
2. Як поділяється рухомий склад автомобільного транспорту за призначенням?
3. Як класифікують вантажні транспортні засоби за вантажоспроможністю?
4. Які недоліки має автомобільний тр-т.
5. Як класифікують пасажирські транспортні засоби?
6. Яка проблема існує на ринку транспортних послуг?
7. Що таке автомобільна дорога?
8. Як класифікують дорожні споруди?
9. Що таке земельне положення?
10. Яке призначення споруд дорожньо-експлуатаційної служби?